

Eyüp -aleyhisselâm-'ın mal-mülk zenginliği, evlâdları ve nâil olduğu bütün nîmetler imtihân-ı ilâhî olarak birer birer elinden alındı. Ardından ağır bir hastalığa dûçâr oldu. Ancak Hakk'a tevekkül ve teslîmiyeti ile, bedenine, malına ve evlâdına gelen musîbetlere karşı büyük bir sabır göstererek ilâhî takdîre râzı oldu. O'nun dillere destân olan sabır ve teslîmiyeti, bir ibret numûnesi olarak insanlık târihine geçti. Eyüp -aleyhisselâm-'ın imtihânı peygamberlik devresine âittir. Başına gelen her türlü musîbet imtihânına, mel'ûn şeytan sebep kılınmıştır. O'ndaki fazîleti hazmedemeyen iblîs, insan kılığına girerek halk arasında:

-Bu kadar nîmet ve bolluk içinde kulluk yapmak kolaydır. Eyüp'ü bir de darlık ve belâ ânında iken görmeli!.." diyor ve devamlı olarak O'nun îtibârını zedelemek istiyordu.

Bunun üzerine Allâh Teâlâ da, Eyüp -aleyhisselâm-'ın kendisine olan tevekkül ve teslîmiyetini izhâr etmek için bu sevgili peygamberine çeşitli musîbetler verdi. Cenâb-ı Hak, Eyüp -aleyhisselâm-'ı imtihân etmeyi murâd edince, ilk olarak mallarını elinden aldı. Bir sel ile koyunlarını, bir rüzgar ile de ekinlerini mahvetti. Şeytan, çoban kılığına girerek hemen Hazret-i Eyüp'a koştu. Eline geçen fırsatı değerlendirecekti. Ağlaya ağlaya olup biteni O'na haber verdi:

-Ey Eyüp! Büyük bir felâket oldu. Allâh Teâlâ senin bütün mal ve mülkünü telef etti." dedi.

Hazret-i Eyüp, bu haber karşısında telâşlanmadan, büyük bir tevekkül ve sükûnet içinde Rabbine hamd etti ve insan kılığına girmiş bulunan şeytana:

-Mal ve mülkü bana Rabbim vermişti. Şimdi de aldı. Yegâne sâhip O'dur! Dilerse verir, dilerse alır!.." dedi.

Bu söz ve tavırlar, şeytanı perişan etmeye yetmişti. Daha sonra ise Eyüp -aleyhisselâm-'ın ders okumakta olan çocukları bir zelzele ile vefât etti. Şeytan bu sefer de feryâd ü figân ederek Hazret-i Eyüp'ün yanına geldi. O'nu isyân ettirmek için gözlerinden seller gibi yaşlar döküp:

-Ey Eyyûb! Allâh Teâlâ evini bir zelzele ile yıktı. Bütün çocuklarını elinden aldı. Onların canhıraş feryadları dayanılacak gibi değildi. Sen hâlâ duruyor musun?" dedi ve hâdiseyi o kadar acıklı bir şekilde nakletti ki, Hazret-i Eyüp'ün tevekkül ve teslîmiyet ile yoğrulmuş kalbindeki merhamet hissiyâtı taşarak mübârek gözlerinden yaş geldi. Ancak bu imtihân karşısında da büyük bir sabır göstererek ilâhî tecellîye rızâ gösterdi. Maksudına yine nâil olamayan şeytan öfkeden kudurdu. Yine birşeyler demek üzere idi ki Hazret-i Eyüp:

-Ey mel'ûn! Sen iblîs'sin ve beni Rabbime karşı isyâna teşvîk etmek istiyorsun! Bilesin ki evlâdlarım birer emânetti. Sâhibi geri aldı! Veren O, alan O; niçin incineyim? Ben, her ahvâlde Rabbime hamd eden bir kulum!" dedi.

Sâlih kulların Hakk'a teslîmiyetini, Azîz Mahmûd Hüdâyî Hazretleri bir beytinde ne güzel dile getirir:

Alan Sen'sin veren Sen'sin kılan Sen;

Ne verdinse odur; dahî nemiz var!..

Allâh Teâlâ, Eyüp -aleyhisselâm-'a son olarak Kur'ân-ı Kerîm'de ismi belirtilmeyen bir hastalık^[1] verdi. Hastalığı o derece arttı ki, hiç kimse yanına uğramaz oldu. Yalnız, şefkat timsâlî hanımı Rahîme Hâtun, eşsiz bir sadâkat ve vefâ örneği sergileyerek O'nun hizmetine devâm etti. El işi yaparak maîşet te'mînine çalıştı. Her türlü hizmeti severek îfâ etti. Eyüp -aleyhisselâm-, bu hastalığında da hâlinden şikâyetçi olmadı. Rabbine sığınarak sabretti, hamd ü senâsına devâm etti. Nebevî bir edeb göstererek hastalık ve yorgunluğunu şeytana izâfe etti. Bu hâl, âyet-i kerîmede şöyle bildirilmektedir:

“(Rasûlüm!) Kulumuz Eyyûb'u da an! O, Rabbine: «Doğrusu şeytan, bana bir yorgunluk ve eziyet verdi.» diye seslenmişti.” (Sâd, 41)

Çünkü şeytan, Eyüp -aleyhisselâm-'ın güzel hâline hased edip kendisine musallat olmak işteymişti. Fakat Eyüp -aleyhisselâm- her şeyin Allâh'tan olduğunun idrâki, tevekkülü ve teslîmiyeti içindeydi. Eyüp -aleyhisselâm-'ı şükür, hamd ve rızâ hâlinden uzaklaştırma husûsunda bütün çabaları boşa giden şeytan, bu defa şehir halkına vesvese vermeye başladı:

-Aman Rahîme ile görüşüp kendisine yardımcı olmayın! Yoksa Eyüp'ün hastalığı size de geçer! Derhal onu şehrinizden kovun!” dedi.

Şehir halkı da bu fesâda meylederek Rahîme'ye:

-Eyüp'le beraber burayı terk edin! Yoksa sizi taşıyarak öldürürüz! diye tehdîd ettiler.

Rahîme Hâtun, çâresiz kalarak Hazret-i Eyüp'ü sırtına aldı ve oradan ayrıldı. Şehir dışında bir yer edindi. Eyüp -aleyhisselâm-'ın altına kumlar yayıp başına taştan yastık koydu. Sonra da küçük bir kulübe yaptı ve hizmetine sadâkatle devâm etti. Allâh'ın sabırlı peygamberi Hazret-i Eyyûb bu durumda bile, oradan gelip geçenlere “emr-i bi'l-ma'rûf ve nehy-i ani'l-münker”de bulunuyordu. Zevcesi Rahîme Hâtun, geçimlerini temin için şehirdeki hanımlara iplik bükmekteydi. Bir ara efendisine:

-Sen bir peygambersin! Allâh Teâlâ'dan sıhhat ve âfiyet istesen de bu dertleri Sen'den alsa!” deyince Eyüp -aleyhisselâm-:

-Sıhhat ve âfiyetle geçen günlerimiz ne kadardı? diye sordu.

Rahîme Hâtun:

-Seksen yıl idi. dedi.

Bunun üzerine Hazret-i Eyüp:

-Ey Rahîme! Şiddet ve belâ zamânı sıhhat ve safâ süresi kadar olmadan Cenâb-ı Mevlâ'ya şikâyet etmekten hayâ ederim. Allâh Teâlâ, bizlere nîmetler verirken (râzı oluyoruz da), O'ndan gelen belâlara niçin sabretmeyelim?! dedi.

Eyüp -aleyhisselâm-'ın hastalığı gün geçtikçe şiddetlendi. Bu durum O'nun peygamberlik vazîfesini yapmasına mânî olmaya başladı. O da yüce dergâha ellerini açtı ve:

“...Bana gerçekten hastalık isâbet etti. Sen merhametlilerin en merhametlisisin!” (el-Enbiyâ, 83) diyerek, ilâhî merhametin kendisi üzerine tecellî edip şifâ bulması için kalben Cenâb-ı Hakk'a yöneldi.

Rahîme Hâtun, yiyecek aramaya çıkmıştı. Bu arada Cebrâîl -aleyhisselâm- gelerek Cenâb-ı Hak'tan:

“-Ey Eyüp! Belâ verdim, sabrettin.. Şimdi de tekrar sıhhat ve nîmet vereceğim!” haberi ile şu emri getirdi:

“Ayağını yere vur! İşte yıkanacak ve içilecek soğuk bir su!” (Sâd, 42)

Eyüp -aleyhisselâm-, ilâhî emir mûcibince ayağını yere vurdu. Hemen bir pınar fışkırdı. O da bu su ile yıkandı ve böylece mûcize olarak iç ve dış hastalıklarının hepsinden kurtuldu.

Nitekim Eyüp -aleyhisselâm-'ın büyük bir edeb ve tâzîm içinde Cenâb-ı Hakk'a yönelişi netîcesinde duâsı kabûl olmuş ve kendisine şifâ, rahmet ve lutuf kapıları açılmıştı.